**Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за содржина на студиските програми (“Службен весник на Република Македонија”, бр.79/2023)**

Ред.број:60

| **Прилог бр.3** | | **Предметна програма од прв циклус на студии** |
|---|---|---|
| 1. | Наслов на наставниот предмет | Аграрна политика |
| 2. | Код | ФЗНХ 1 |
| 3. | Студиска програма | Дигитално земјоделство |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 4. | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел) | Факултет за земјоделски науки и храна - Скопје | | | |
| 5. | Степен (прв, втор, трет циклус) | Прв циклус студии | | | |
| 6. | Академска година / семестар | Година | Четврта | семестар | VIII |
| 7 | Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити | 6 ЕКТС | | | |
| 8. | Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник) | Проф. д-р Драги Димитриевски (одговорен наставник)<br>Проф. д-р Ана Котевска | | | |
| 9. | Јазик на кој се изведува наставата | Македонски | | | |
| 10. | Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот | Нема | | | |
| 11. | Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето: | **Цели на предметната програма (компетенции):**<br>По завршување на наставата и положувањрто на овој предмет, студентот треба да биде способен да ги дефинира и објасни целите, значењето и мерките на аграрната политика, теоретските основи и концепти на аграрната политика и меѓународната трговија, да ги дефинира и објасни целите, значењето и мерките на аграрната политика, да ги разбере целта на Светската трговска организација, Заедничката земјоделска политика на ЕУ и аграрната политика на Република Северна Македонија. Студентот треба да стекне основни концепциски вештини за да ги презентира и анализира на мерките на аграрната политики политиката.<br>.<br>**Резултати**:<br>Студентот ги разбира целите на аграрната политика, ги идентификува носителите на политиката, го разбира и знае да го објасни и примени циклусот на политиката. Студентот може да го објасни историскиот развој на аграрната политика, воопшто, во ЕУ и во Р.С Македонија. Студентот ги разликува различните мерки и инструменти кои се користат за поддршка на економијата, земјоделството, руралниот развој, меѓународната трговија, итн. Студентот ги разбира целите и обврските кои произлегуваат од услогласувањето на аграрната политика со ЗЗП на ЕУ, и со мултилатералните трговски договори. Студентот ги разбира и свесно ги применува осовните конпетпи и а алатки за следење у анализа на аграрната политика. | | | |
| 12 | Детална содржина | **31. Вовед во аграрна политика.** | | | |

| | | |
|---|---|---|
| . | на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје | Резултат: Студентите ќе се запознаат со поимот и значењето на аграрната политика, со општите цели, циклусот на политиката и носителите на аграрната политика.<br>**32. Историски развој на аграрната политика.**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со историскиот развој на аграрната политика, и со влијанието на некои фактори врз развојот на аграрната политика. **.**<br>**33. Меѓународна трговија и теории на конкурентност**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со класичната теорија за компаративна предност, со Хекшер-Олинова теорема, и со<br>**34. Владини политики за ограничување и поддршка на трговијата**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со владините политики за ограничување и поддршка на трговијата (трговски рестрикции, нецарински трговски бариери, домашна внатрешна политика за поддршка и трговија<br>**35. Мултилатералните трговски преговори и либерализација на меѓународната трговија.**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со целите и обврските коипто произлегуваат од мултилатералните трговски договори (Светска трговска организиација, СТО и Генерален договор за тарифи и трговија (ГАТТ).<br>**36. Мерки и инструменти на политиката за развој на земјоделството**<br>Резултати: Студентите ќе се запознаат со одредени мерки за регулирање на имотните односи на земјоделското земјиште, економски мерки, мерки на фискалната и даночната политика, други општи и административни мерки.<br>**37. Мониторинг и евалуација на земјоделската политика**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со основните концепти и алатки за следење и анализа на земјоделската политика, и ќе се оспособат да прават едноставни анализи и толкувања.<br>**38. . Аграрна политика на Република Северна Македонија**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со историскиот развој на аграрната политика во Република Северна Македонија., субјектите (носителите), целите и законската рамка на аграрната политика.<br>**39. Буџет, мерки и инструменти на аграрната политика на Р.С. Македонија.**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со клучните стратешки документи, буџетот, мерките и инструментите коишто се користат од носителите на политиката.<br>**40. Програми за поддршка на земјоделството**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со основните мерки и инструменти коишто се користат за поддршка на земјоделското.<br>**41. Програми за рурален развој**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат основните мерки и инструменти коишто се користат за развој на руралниот развој.<br>**42. Аграрна политика на ЕУ.**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со историјата за основањето и развој на ЕУ, главните институции, развојот и реформите на Заедничка Земјоделска Политика (ЗЗП) на ЕУ, целите и инструментите на ЗЗП.<br>**43. Поголеми реформи во политиката на САД, Кина и др.**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со основните концепти позади развојот и реформите низ историјата во САД, Кина и сл. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **44. Примена на комјутерски технологии во анализа на земјоделскаат политика**<br>Резултат: Студентите ќе се запознаат со различни современи дигитални решенија за анализа на земјоделската политика<br>**45. Повторување и поврзување**<br>Резултат: Студентите ќе го повторат целиот материјал со препознавање на клучните допирни точку помеѓу различните изучувани концепти. Студентите ќе се оспособат да презентираат, да водат и да развиваат дискусија. | | | |
| 13 | Заемна поврзаност на предметите | Аграрната политика е во функција на развојот на земјоделството, вклучително и модернизација на производството заради обезбедување подобра конкурентност на пазарот и остварување повисоки приноси и приход на земјдоелсците. Преку овој предмет студентите се запознаваат со основните концепти на аграрната политика | | | |
| 14. | Детален опис на наставните и работните методи за предметот | Наставата ќе се реализира преку теоретски и и нтерактивни предавања, со употреба на Power Point презентации, видеа, дискусии, изучување на практични случаи, студии на случај, изработка на групни и индивидуални семинарски задачи. Практичната работа ќе се реализира преку анализа и дискусија на индивидуалните домашни задачи или работа во групи на часовите за вежби. | | | |
| 15. | Вкупен расположив фонд на време | 6 ЕКТС x 30 часови = 180 часови | | | |
| 16. | Форми на наставните активности | 16.1. | Предавања- теоретска настава. часови | 45 | |
| | | 16.2. | Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови | 30 | |
| | | 16.3. | Пракса: часови | 15 | |
| 17. | Други форми на активности | 17.1. | Проектни задачи: часови | 20 | |
| | | 17.2. | Самостојни задачи: часови | 20 | |
| | | 17.3. | Домашно учење - задачи | 50 | |
| 18 | Услови за потпис | Присуство на предавања и вежби и остварени задачи | | | |
| 19 | Начин на оценување | | | | |
| | 19.1. | Тестови: бодови | | 60 | |
| | 19.2. | Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови | | 20 | |
| | 19.3. | Завршен испит: бодови | | 20 | |
| 20 | Критериуми за оценување (бодови/ оценка) | | до 50 бода | 5 (пет) (F) | |
| | | | 51 x до 60 бода | 6 (шест) (E) | |
| | | | 61 x до 70 бода | 7 (седум) (D) | |
| | | | од 71 до 80 бода | 8 (осум) (C) | |
| | | | од 81 до 90 бода | 9 (девет) (B) | |
| | | | од 91 до 100 бода | 10 (десет) (A) | |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата | Анономна анкета на студентите | | | |
| 22. | Литература | | | | |
| | 22.1. | Задолжителна литература | | | |
| | | Ред. број | Автор | Наслов | Издавач | Година |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. | Ѓорѓевски Ѓ. | Аграрна политика (авторизирани предавања за студентите од Агроекономска насока) | ФЗНХ, Скопје (интерна скрипта) | 2004 |
| | | 2. | Димитриевски Д. | Аграрна политика (компендиум) | - | |
| | | 3. | Менкју, Н. Г. | Принципи на економијата. | Нампрес, Скопје | 2009 |
| | | | Кенеди П. Л. и Ку В.В. | Меѓународна трговија и земјоделство | Три, Скопје | 2009 |
| | 22.2. | Дополнителна литература | | | | |
| | | Ред. број | Автор | Наслов | Издавач | Година |
| | | 1. | Koester, U. | *Foundations of agricultural Market analysis and agricultural Policy* | Vahlenm Munchen | 2020 |
| | | 2. | Swinnen, J.,. | The political economy of agricultural and food policies. | Palgrave Macmilan | 2021 |
| | | 3. | Weerahewa, J. and Jacque, A.,. | *Agricultural Policy Analysis*.. | Springer, Singapore | 2022 |
| | | 4. | | | | |
| | | 5. | | | | |